

Значими счетоводни политики**(а) База за изготвяне**

Дружеството води текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Международните счетоводни стандарти / МСС/ , издание на Комитета за Международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз. Към 30.09.2012 година МСС включват Международните счетоводни стандарти , Международните стандарти за финансови отчети , тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. Дружеството се е съобразило със всички стандарти и разяснения , които са приложими към неговата дейност към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет на дружеството за 2016 г. е изготвен при спазване на принципа на историческата цена , модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и / или пасиви по тяхната справедлива стойност , както това е посочено на съответните места. Всички данни за 2016 и 2015 година са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева , освен ако на съответното място не е записано друго. Доходите на една акция се представят в лева.

Настоящите финансови отчети на “АРКУС” АД са консолидирани.

б/ Сравнителни данни

Сравнителната информация е включена в текстови и описателен вид за по-доброто разбиране на финансовите отчети за текущия период

в/ Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на МСС изисква от ръководство да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите , пасивите, приходите , разходите и условните активи и пасиви . Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка , която е направена от ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки , представени в отчета . Приблизителните счетоводни оценки и предположения се преразглеждат ежегодно към 31 декември. Резултатите от прегледите на счетоводните оценки се признават за периода , в който са прегледани и в тях съществуват промени, ако прегледът засяга само този период , или за периода , в който са прегледани , и за бъдещи периоди , ако прегледите засягат както текущия , така и бъдещи периоди .

г/ Парични единици в чуждестранна валута

Функционалната валута на дружеството е валутата , в която се извършват основно сделките в страната , това е българският лев. При първоначално признаване , сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута , като към сумата в чуждестранната валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства , вземанията и задълженията , деноминирани в чуждестранна валута , се отчитат във функционалната валута , като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден. Към 30 септември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ към датата на баланса. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута по курсове , които са различни , от тези , по които първоначално са били признати , се включват в отчета за доходите в момента на възникването им.

Валутата на представяне във финансовите отчети на дружеството също е българският лев.

д/ Управление на финансовите рискове

Фактори на финансовите рискове

Дейността на дружеството е изложена на множество финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти по банкови кредити, залози срещу вземания.

Риск от курсови разлики

Дейността на дружеството се осъществява изцяло в България и понастоящем е изложена на риск от курсови разлики, поради това, че продава основната част от продукцията и стоките или получава такива в щатски долари. Ръководството прави усилия за избягването на неговивните последици от промените на валутните курсове.

Лихви по банкови кредити

За текущата си дейност дружеството използва банкови кредити. Банковите кредити се обезпечават със залози на материални запаси и краткосрочни вземания. Годишната лихва по банковите кредити се фиксира предварително в договорите и варира в рамките на 11%-12 %

(е) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Собствени активи

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се отчитат по цена на придобиване или “условно определена” историческа стойност, намалена с натрупаната амортизация (виж по-долу) и загуби от обезценка (виж счетоводна политика л). Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи.

Част от значимите активи в състава на имотите, машините, съоръженията и оборудването са оценени по тяхната справедлива цена към датата на преминаване към МСФО. Тази стойност се приема за тяхна “условно определена” историческа стойност към тази дата. Справедливата стойност е определена от независим оценител. Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 700 лева се капитализират.

(ii) Наети активи по финансово-обвързани договори

Активи наети по финансово-обвързани договори, за които Дружеството поема основните рискове и изгоди присъщи на собствеността, се класифицират като финансов лизинг. Имотите и оборудването, придобити чрез финансов лизинг се отчитат по стойност равна на по-ниската от справедливата цена и настоящата стойност на минималните лизингови вноски към началото на лизинговия период, намалена с начислената амортизация (виж по-долу) и загуби от обезценка (виж счетоводна политика л). Лизинговите вноски се отчитат в съответствие със счетоводна политика т).

(iii) Последващи разходи

Разходи възникнали, за да се подмени главен компонент на актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, който се отчита отделно, се капитализират. Други последващи разходи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават в Отчета за доходите като разходи момента на възникването им.

(iv) Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за доходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно. Земята и временно изведените от употреба активи не се амортизират.

Амортизацията на дълготрайните активи се начислява от деня на въвеждането им в експлоатация. Прилага се дневна амортизация. Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- сгради 25 години
- съоръжения и предавателни устройства 25 години
- машини и оборудване 10 години
- други 5 години
- транспортни средства, без автомобили 10 години
- леки автомобили 5 години
- компютърна техника 2 години
- стопански инвентар 6.7 години

(е) Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

(v) Амортизация за данъчни цели

За данъчни цели амортизацията на дълготрайните активи се начисляват при прилагане на максималните норми утвърдени в ЗКПО.

(vi) Остатъчна стойност

След извършения анализ към датата на изготвяне на въвеждащия баланс, Дружеството е определило нулева остатъчна стойност на активите в употреба.

(ж) Нематериални активи

(i) Разходи за научноизследователска дейност

Разходите за научноизследователска дейност, направени с цел достигане до нови технически знания и познания, се признават в Отчета за доходите в момента на тяхното възникване.

Разходите за дейности по развитие, резултатите от която се използват в план или схема за производство на нови или съществено подобрени продукти или процеси, се капитализират, ако продуктът или процесът е технически или икономически реализируем за целите на производството и Дружеството разполага с достатъчно ресурси, за да финализира развитието.

Капитализираните разходи включват направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи. Останалите разходи за развитие се признават в Отчета за доходите като разход в момента на тяхното възникване.

Капитализираните разходи за развитие се отчитат по себестойност, намалена с натрупаната амортизация (виж по-долу) и загуби от обезценка (виж счетоводна политика л).

(ii) Други нематериални активи

Другите нематериални активи придобити от Дружеството се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация (виж по-долу) и загуби от обезценка (виж счетоводна политика л).

Активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 700 лева се капитализират.

(iii) Последващи разходи

Разходи, свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iv) Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за доходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи. Амортизацията на нематериалните активи се начислява от датата на придобиване или от датата на въвеждането им в експлоатация. Прилага се дневна амортизация.

(з) Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

(i) Дъщерни предприятия

Дъщерни са предприятията контролирани от Дружеството. Контрол съществува, когато Дружеството притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на дадено предприятие с оглед извличането на изгоди от дейността му.

В индивидуалните отчети на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност, намалена със загуби от обезценка (виж счетоводна политика л).

(ii) Асоциирани предприятия

Асоциирани са предприятията, върху които Дружеството оказва значително влияние, но не и контрол върху финансовата им и оперативна политика.

В индивидуалните отчети на Дружеството инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал , намалена със загуби от обезценка (виж счетоводна политика л).

(и) Търговски и други вземания

Търговските и други вземания се отчитат по тяхната амортизируема стойност, намалена със загуби от обезценка (виж счетоводна политика л).

(й) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат при тяхното придобиване по доставна стойност /историческа/ цена. Оценката на материалните запаси при тяхното придобиване е доставната им стойност като сума от реализираните от дружеството разходи по купуването, преработката и други разходи свързани с доставянето и привеждането на МЗ във вид готов за употреба.

МЗ произвеждани в дружеството , цената на придобиване се формира от стойността на разходите за преработката им. Това е себестойността на произведените МЗ и включва:

- технологични разходи, пряко свързани с произвежданите продукти;
  - систематично начисляваните постоянни и променливи разходи общопроизводствени разходи.
- Разпределението на променливите и на постоянните общопроизводствени разходи за всеки произвеждан продукт е нормалния капацитет на производствените мощности . Разпределението на променливите общопроизводствени разходи е на база сумата на преките разходи , съответно пряк труд или материал в зависимост от спецификата на конкретния цех.

МЗ се оценяват при тяхното потребление по средно претеглена цена / себестойност / за отчетния период.

Продукцията се оценява текущо по себестойност , която се формира на база на основните производствени разходи . В себестойността не се включват –административните , финансовите , извънредните разходи и разходите по продажби.

Незавършеното производство се установява чрез инвентаризации и се оценява въз основа на фактически извършените разходи .

(к) Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват налични парични наличности, разплащателни сметки в банки, акредитиви и краткосрочни банкови депозити с оригинален матуритет от три месеца или по-кратък.

(л) Обезценка

Балансовата стойност на активите на Дружеството, с изключение на стоково-материалните запаси (виж счетоводна политика й) и отсрочени данъчни активи (виж счетоводна политика у), се преразглежда към всяка дата на изготвяне на баланса, за да се прецени дали не съществуват признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи, които все още не са готови за използване, приблизителната оценка на възстановимата стойност на актива се прави на всяка дата на изготвяне на баланса. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата (преносна) стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в Отчета за доходите.

(ii) Възстановяване на загуби от обезценка

Загуба от обезценка за вземане се възстановява, когато последващо увеличение на възстановимата стойност на вземането може да бъде обективно отнесено към събитие, станало след признаването на обезценка.

По отношение на другите активи, загуба от обезценка се възстановява в случай, че има промяна в преценката, послужила за определяне на възстановимата стойност.

Загуба от обезценка се възстановява само до размер, на балансовата стойност на актива, която не надвишава балансовата стойност, намалена с акумулирана амортизация, в случай че не е била признавана загубата от обезценка.

(м) Акционерен капитал**(i) Акционерен капитал**

Акционерният капитал е записан по историческа цена в деня на регистриране.

(ii) Дивиденди

Дивиденди се признават като задължение в периода, в който са декларирани.

(н) Лихвени заеми и кредити

Лихвените заеми и кредити се осчетоводяват първоначално по номинал, намален с присъщите разходи по транзакцията. След първоначалното признаване, лихвените заеми и кредити се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между номинал и размера на падеж се отчита в Отчета за доходите през периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент.

(о) Доходи на персонала**(i) Планове за дефинирани вноски**

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на законовия минимален праг на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в Отчета за доходите при тяхното възникване.

(ii) Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(iii) Други дългосрочни доходи

Дружеството има задължението за изплащане на доходи при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в “АРКУС” АД в съответствие с изискванията на Кодекса на труда (КТ), член 222 параграф 3, и Колективния трудов договор. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи, платими при текущото ниво на възнагражденията. Преценката се базира на времева рамка от максимум 3 години след датата на баланса и дисконтов фактор равен приблизително на средния процент на финансиране на Дружеството. Поради голямата несигурност за надеждно изчисление на потенциалните разходи, провизия не се признава. В бележка 23 към финансовите отчети е оповестен размера на потенциалните задължения.

(п) Провизии

Провизия се признава в баланса когато Дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението.

Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

(i) Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Дружеството. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението се оповестява като потенциално задължение

(р) Търговски и други задължения

Търговски и други задължения се отчитат по тяхната амортизируема стойност.

(с) Приходи

(i) Извършени услуги и продадена продукция

Основният източник на приходи за Дружеството е продажбата на специална продукция и стоки.

Приход от продажба на продукция се признава в Отчета за доходите, когато значителна част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача. Приход не се признава, тогава когато съществуват значителни съмнения относно възстановяването на дължимата стойност, свързаните разходи, или има вероятност продукцията да бъде върната.

(ii) Приходи от наем

Приходи от наем се признават в Отчета за доходите на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор. Получените ползи се признават в Отчета за доходите като неразделна част от общите лизингови приходи.

(г) Разходи**(i) Оперативни разходи**

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване, при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

(ii) Плащания по експлоатационен лизинг

Плащания по експлоатационен лизинг се признават в Отчета за доходи на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор. Получени външни ползи се признават в Отчета за доходи като неразделна част от общите лизингови разходи.

(iii) Нетни финансови разходи

Нетните финансови разходи включват платими лихви по заеми, изчислявани по метода на ефективния лихвен процент, лихви от инвестирани средства, приходи от дивиденди и печалби и загуби от операции в чуждестранна валута.

Приход от лихви се начислява в Отчета за доходи, като се взима предвид ефективния приход присъщ за актива.

Приход от дивиденди се признава на датата, на която дивидентите са декларирани за получаване.

(у) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в Отчета за доходи с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Текущият данък са очакваните данъчни плащания върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса, и някои корекции надължимия данък, отнасящи се за предходни години.

Отсроченият данък е начислен като се прилага балансовия метод, и се отнася за временните разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното им отчитане и балансовата им стойност за данъчни цели. Не се признават активи и пасиви по отсрочени данъци, произтичащи от разлики между първоначално признатите отчетни стойности на дадени активи и пасиви и тяхната първоначална данъчна основа. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на активите или уреждане на пасивите, като се прилагат данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на баланса или тези, които се очакват да бъдат в сила след нея.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени с размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана.

(ф) Сравнителна информация

Сравнителната информация се рекласифицира с цел да се осигури сравнимост спрямо текущия период, като характерът, размерът и причините за рекласифицирането се оповестяват. Когато е практически невъзможно да се рекласифицират сравнителните данни, дружеството оповестява причината за това и каква е същността на промените, които биха били направени, ако сумите бяха рекласифицирани.